

[Kristen Amby.]

cere et Byggeri af den Art, her er Tale om Dernæst — det var det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen inde paa — maa man ogsaa spørge sig selv, om det Byggeri, der kommer i Gang efter Forslaget, er af en saadan Art, at de Folk, for hvem der bygges, kan betale. Det siges, at Byggepriserne, inden Krigen brød ud, var 13 Kr. pr. Etage-meter, og nu skulde de, efter hvad det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen sagde, stige til 15½ Kr. Jeg tror, de vil stige endnu mere, men selv om vi holder os til dette Tal, er det dog 17—18 pCt.s Stigning, hvilket vil sige, at Lejen i de nye Boliger maa stige noget tilsvarende. Derfor er jeg ganske enig med det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen i, at under Forudsætning af, at man nu vil yde Tilskud til Bygning af disse Etagehuse, er det nødvendigt at finde Veje og Midler til at bygge billigere. Det er ganske simpelt uforsvarligt at fortsætte med at bygge saadan, som man har bygget ogsaa i de saakaldte sociale Boligselskaber, saaledes at Folk i Virkeligheden ikke kan betale Lejen. Mange vilde maaske i disse Centralvarmetider sukke efter at have en Kakkelovn i Stedet for Centralvarme. Det er jo ikke altid en saa stor Fordel, som mange tror, at have Centralvarme.

Dernæst vil jeg ogsaa gerne, inden mit Parti tager endelig Stilling til Forslaget, være klar over, i hvilken Udstrækning den gældende Lov er kommet de børnerige Familier til gode. Jeg har nok set Tallet, for det staar i Bemærkningerne til Forslaget, og det er jo for Hovedstadens Vedkommende saaledes, at rundt regnet Halvdelen af Lejlighederne, der er bygget efter denne Lov, er kommet de børnerige Familier til gode. I Provinsbyerne er det noget mere end Halvdelen.

Jeg ved godt, man efter Lovens § 3 har Hjemmel til — noget andet er, om det er rigtigt — at administrere saadan, som man for en stor Del har administreret, nemlig saaledes, at man har skilt de børnerige Afdelinger ud fra de andre. Altsaa, et Boligselskab, ligegyldigt hvilket, siger: Vi projekterer 1 000 Lejligheder, den ene Afdeling er for ikke-børnerige Familier og den anden for børnerige Familier. Er dette virkelig socialt rigtigt? Er det rigtigt med Statens Velsignelse — hvad man privat vil gøre, er en Ting for sig — at sige: Disse bestemte Karreer her egner sig udelukkende for børnerige Familier, der skal de bo; de andre Steder kan de børnerige Familier ikke komme til at bo? Jeg ved ikke, i hvilken Udstrækning man har indrettet

det saaledes, men det er sket i nogen Udstrækning, og man har ogsaa Ret til det, der er Hjemmel for det efter Lovens § 3, det ved jeg nok. Men inden vi gaar med til dette Lovforslag, vil vi gerne have undersøgt — vi kan vel faa det at vide i Udvalget — hvordan det forholder sig. For det første synes jeg, at det principielt er urigtigt, at man saadan skiller Befolkningen i to Kategorier, dem, der har Børn, og dem, der ikke har Børn. Og dernæst rejser der sig ogsaa mange særlige Problemer, skolemæssige og af anden Art. Vi er kommet langt ud her i Danmark, hvis det virkelig er saaledes, at man ikke kan bygge et Boligkompleks, hvor der er Plads baade for børnerige og ikke-børnerige Familier, fordi de stakkels Familier, der ikke har Børn, deres Nerver er saa sarte, at de ikke kan taale Børnenes Rend paa Trapperne! Jeg vil ikke være med til, at det offentlige støtter Byggeri, der involverer Tankegange af den Art. Derfor er det for os meget afgørende at faa at vide, om man virkelig i stor Udstrækning har praktiseret Loven paa den af mig her skitserede Maade.

Naar dette Problem ikke kan afvises, heller ikke skal afvises, Problemet om Støtte til Byggeriet, er det, fordi det beskæftigelsesmæssigt betyder saa umaadelig meget. Skulde vi opleve et Foraar, en Sommer i det kommende Aar, hvor ellers vellønnede Bygningshaandværkere for største Delen gaar ledige, vilde det i Virkeligheden være noget af en social Katastrofe. Det er noget, vi ved. Derfor er man naturligvis nødt til at have sin Opmærksomhed henvendt paa de Former, under hvilke man kan støtte Beskæftigelsen i Byggefaget, altsaa rent bortset fra, hvilke Lejlighedstyper man skulde foretrække, og rent bortset fra, om der er Bolignød eller ej. Jeg vilde gerne forsøge at komme til Bunds i det Problem, om det med den erhvervmæssige Udvikling for Øje, vi er inde i og kan tænke os fortsat i de kommende Tider, er nødvendigt at forcere Etagebyggeriet.

Men bortset fra dette Problem er Beskæftigelsesproblemet der jo. Saa vidt jeg forstod det, var baade de ærede Medlemmer Hr. Jensen-Broby og Hr. Einer-Jensen inde paa, at Tilskud til Boligforeninger og til Kommuner, af den Art, der her er Tale om, løser ikke Beskæftigelsesproblemet. Nej, det kan det jo slet ikke gøre. Hvis det private Byggeri standser, vil der trods alt være en meget stor Ledighed. Derfor er det rigtigt, at der gives Tilskud til det private Byggeri. Det er en Tanke, vi fremsatte i Lovforslags Form i 1938; der gives